

предмет: Верска настава

разред: седми

радна недеља, датум: 4-9.5.2020.

редни број часа: 32.

наст.јединица: Црква кроз векове –Монаштво

Поздрав мојим седмацима,

ХРИСТОС ВАСКРСЕ !

❖ Час почиње молитвама:

„Оче Наш, који си на небесима,
да се свети име Твоје,
да дође царство Твоје,
да буде воља Твоја и на земљи као на небу;
хлеб наш насушни дај нам данас;
и опрости нам дугове наше као што и ми опраштамо дужницима својим;
и не уведи нас у искушење, но избави нас од злога. АМИН”

„Богородице Дјево,
радуј се благодатна Маријо, Господ је с Тобом,
благословена си Ти међу женама и благословен је Плод утробе Твоје,
јер си родила Спаситеља душа наших. АМИН”

„Анђеле Божији, чувару мој свети,
сачувај живот мој у страху Христа Бога,
утврди ум мој на правом путу,
учврсти душу моју у Божијој љубави,
да бих Тобом вођен,
добрио од Христа Бога велику милост. АМИН”

❖ Да се подсетимо и наставимо даље:

У току историје Христове цркве и хришћанства, монаштво се развијало у два облика:

- анахоретско монаштво (гр.αναφορειν (анакореза) отићи, удаљити се), пустињско, односно потпуно усамљено повлачење од света, подвижништво
- киновийско (гр.κινος+βιος, (кинобија), соепоbiум-заједница) чврста заједница са строгом дисциплином у манастиру.
- Умерени облик заједнице је 2-3 монаха испосника, који следе речи Господа Исуса Христа „Јер где су двојица иули тројица сабрани у моје име, онде сам и ја међу њима“, (Мат.18,20).

Монаси живе у својим ћелијама, али се заједнички моле и обедују. Монах мора упражњавати три завета: послушност, сиромаштво и девственост (целибат). Све у оквиру манастира је заједничко. Манастирска правила налагала су монаху да дан проводи у молитви, читању црквених списа и физичком раду. Једно од најзначајнијих средишта монашке духовности и учености целокупног православног истока старо више од 1000 година је јединствена на свету, монашка „држава" Света Гора.

Монашење (монашки постриг) подразумева свечано заветовање пред Црквом у коме будући калуђер (монах) изјављује да ће се придржавати три завета: безбрачности, сиромаштва и послушности. То значи да неће ступати у брак, нити имати своју имовину, а уз то треба да је сасвим послушан старешини манастира. Монаси нам показују да човек може да живи не желећи велико имање, почести и удобност. Монаси се труде да воде баш такав скромни живот јер је испуњен спокојством, радошћу и безбрижношћу. А то је стање душе које ми који смо део урбаног света ретко кад имамо. Велики број наших светитељки и светитеља били су управо монахиње и монаси, који су успели да достигну несебичну љубав. То је могуће једино с Божијом помоћу и посебним вежбањем – строгошћу према себи, а благошћу према другима.

Монаси или калуђери су хришћани који се одричу живљења у друштву и напуштају свој дом. Организовани у манастирска братства (сестринства), они живот проводе у молитви и строгом вежбању. Али за разлику од спортских или математичких вежби, монашко вежбање је најпре духовно вежбање. Они не вежбају своје тело, већ дух. Монашки подвиг подразумева вежбање у љубави према Богу и Божијим створењима. Монах стално проверава колико је успео да победи себичност, бес, сујету и остале грехе. Манастирски живот организује се према посебном правилнику (тзв. типик), који прописује време за молитву, степен строгости поста и друге чиниоце монашке свакодневице. (Прве типике за наше, српске манастире написао је Свети Сава: Студенички и Карејски типик.)

Оснивачи хришћанског монаштва су ава Макарије Египатски и ава Антоније Велики, славни египатски светитељи, пустињаци. За њима су пошли многи други људи и жене који су проводили живот у молитви, посту и оскудици. Манастири су

настајали у свим деловима хришћанског света, од врелих пустиња Египта и Месопотамије, до шпанских обала Атлантског океана и далеког леденог севера Русије. Монашке заједнице Синаја, Палестине и Свете Горе до данас остају узор православном монаштву.

На западу Европе развија се посебна монашка култура под утицајем Светог Бенедикта и Светог Јована Касијана.

Руско хришћанство обликовало се нарочито у манастирима Валаам, Тројице–Сергијева лавра и Оптинска пустиња.

У српској култури манастири играју кључну улогу. Они су вековима били школе, болнице, саветовалишта, ризнице светиња, места чудесних исцељења и утехе. Неки од наших светитеља познати управо због свог монашког подвига јесу Свети Петар Коришки, Света Петка и Свети Прохор Пчињски, као и из лозе Немањића.

❖ Задатак, погледајте ТВ час и краћи филм, и размислите о питањима:

- <https://www.youtube.com/watch?v=X6w4-u5pDWc>

- https://www.youtube.com/watch?time_continue=9&v=9XPkYxfa1EQ&feature=emb_title

- Ако сте некада боравили у манастиру, сетите се какав утисак су на вас оставили манастир, монаси и њихов свакодневни живот.

- У чему су породични живот и живот у манастирском братству слични? У чему се разликују?

- Шта вам се чини као посебно тежак подвиг за монахе?

❖ До следеће седмице, поздрав, и молитва за крај:

„Помози, Боже, свима, па и нас не заборави. АМИН“

Поздрав од наставнице Данке
danka.veronauka.osvd@gmail.com